

[Udenrigsministeren]

meget alvorlige farer, som truede sejladsen i området. Jeg har allerede gennemgået den udtalelse, jeg tidligere har fremsat om mine- ringsspørgsmålet, og har her også nævnt, at Frankrig, da vi senest havde udenrigsmini- stermøde i de ti, alene gav en uformel orien- tering om det franske syn på den foreliggen- de situation. Der er altså ikke tale om noget fransk initiativ, som vi kunne have udtalt støtte til.

Hr. Sønderby har spurgt om Nicaraguas rolle med hensyn til indblanding i andre lan- des indre forhold, og det vil jeg gerne bruge som udgangspunkt for nogle bemærkninger om det, som bl.a. hr. Kjeld Olesen og hr. Gert Petersen var inde på, da de hævdede, at jeg helt har underspillet gennemgangen af USAs rolle i begivenhederne i området.

Der er ingen tvivl om, at Nicaragua under sandinisterne har etableret tætte kontakter med marxistiske guerillagrupper og andre oppositionsgrupper i flere mellemamerikan- ske lande, og at de yder bistand til sådanne grupper. Det er velkendt, at FMLN, guerilla- bevægelsen i El Salvador, har hovedkvarter i Nicaragua. Det er selvfølgelig meget vanske- ligt for udenforstående at bedømme omfan- get af sandiniststyrets bistand til grupper, der i andre lande søger at vinde politisk indfly- delse gennem anvendelse af væbnet magt, men det må dog gøre indtryk, når et rege- ringsmedlem fra et Contadoraland har beteg- net Nicaragua som eksportør af revolutioner, og når en anden Contadoraudenrigsminister offentligt har anklaget ikke blot USA, men også østblokken for at bidrage til den skærpe- de situation i området ved at forøge deres militære tilstedeværelse i området.

Jeg har allerede været inde på Cubas rolle i området, og jeg vil gerne tilføje, at det er ubestrideligt, at Nicaragua har modtaget be- tydelig militærhjælp fra Cuba og fra Sovjet- unionen. Disse forhold kommer man ikke uden om. USA er jo, som man ved, klippe- fast overbevist om, at Nicaragua og Cuba og dermed indirekte Sovjetunionen udgør en meget væsentlig faktor i uroen og problemer- ne i Mellemamerika. Jeg må minde om, at et amerikansk kongresudvalg, der i sit arbejde havde adgang til efterretningsmateriale, i maj sidste år konkluderede, at sandinistregerin- gen i Nicaragua bistår ved træningen af gue- rillaer, og at de overfører våben og finansiell støtte fra og gennem Nicaragua til guerillaer

i andre lande. Sandinisterne forsyner dem også med operationsbaser i Nicaragua, og cubansk indblanding, særlig med våbenforsy- ninger, er i henhold til dette udvalg også klar. Jeg kan henvise til en erklæring under- skrevet den 10. april i år af den amerikanske udenrigsminister, forsvarsminister, chefen for CIA og præsidentens nationale sikkerheds- politiske rådgiver, en erklæring, der betegner sandiniststyret som:

»... fanatiske, viet til intervention ud over dets egne grænser.«

Jeg nævner disse udtalelser, fordi folketin- get også bør være bekendt med, at den ame- rikanske administration og store dele af den amerikanske kongres og offentlighed ser så- dan på Nicaraguas og Cubas rolle i de mel- lemamerikanske konflikter.

Så siger man, at jeg underspiller USAs rolle. Ja, man kan selvfølgelig stille det spørgsmål, hvorfor USA tillægger udviklin- gen i Mellemamerika så stor betydning.

For det første synes jeg, vi skal huske på, at USA ligger ganske tæt på Mellemamerika. Der er jo kortere afstand fra Los Angeles i Californien eller fra byerne i Texas til Nica- ragua og El Salvador, end der er fra disse steder i Californien og Texas til USAs egen hovedstad, Washington, for slet ikke at tale om afstanden til Europa. Mellemamerika er efter amerikansk opfattelse af stor strategisk betydning for USA.

Der bliver i debatten i USA henvist bl.a. til Panamakanalen, der bliver henvist til, at den søværts kommunikation imellem hele USAs sydøstlige del og Europa går igennem farvande, der ligger tæt på Mellemamerika, og en yderligere tilspidsning af situationen i Mellemamerika kan derfor efter amerikansk opfattelse meget let resultere i store strømme af flygtninge fra dette område til Mexico, hvilket igen efter amerikansk opfattelse vil kunne give anledning til megen uro i det me- xicanske samfund, og på længere sigt vil en sådan udvikling – stadig væk set gennem amerikanske øjne – kunne sætte spørgsmåls- tegn ved stabiliteten i selve Mexico.

Jeg har nævnt dette for at gøre opmærk- som på, hvordan man i USA vurderer disse ting. Om bekymringerne er rigtige, skal jeg ikke kunne sige, og jeg kan gentage, at disse bekymringer og disse amerikanske synsvin- ker selvfølgelig ikke rokker ved de principiel- le synspunkter om nødvendigheden af re-